

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

S. Georgij Martyris festo Paraphrasis in Lectionem Eccles. XIV. & XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

ut epulemur non in fermento veteri neque in fermento malitia & nequitia, sed in azymis sinceritatis & veritatis: ut quomodo Christus resurrexit à mortuis per gloriam Dei Roman. 6.
 Patris, ita & nos in nouitate vitæ ambulemus. Quod nobis omnibus largiatur idem Dominus noster Iesus Christus, qui cum Deo Patre in vnitate Spiritus sancti viuunt & regnat Deus per infinita secula, Amen.

Sermonum de Festiuitatibus Sanctorum partia
 Hyemalis, FINIS.

IN FESTO SAN- CTI GEORGII GLORIOSIS- SIMI MILITIS ET MARTYRIS CHRISTI, Lectio Ecclesiasti- ci cap. XIV. & XV.

BEATVS vir, qui in sapientia morabitur, & qui in iustitia meditabitur, & in sensu cogitabit circumspeditionem Dei. Cibabit illum pane vitæ & intellectus, & aqua sapientia salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo, & non flectetur, & continebit illum & non confundetur, & exaltabit illum apud proximos suos. Et nomine aeterno hereditabit illum Dominus Deus noster.

PARAPHRASIS IN EANDEM LECTIONEM.

QUAM vita hæc plena sit tentationibus, atque in medijs laqueis tota hominis ætas transigatur, plurimamq; omni ex parte pericula immineant, multiq; tum inuisibiles, tum visibiles hostes pios quosq; persequantur, ut eos à sui creatoris amore auerterant & abstrahant, benignissimus Deus pro nostri institutione, consolatione, confortatione, sacram nobis scripturam reliquit, in qua tanquã instructissimo arma mœcario varia nobis munimenta ac præsidia, itemq; remedia voluit esse constituta aduersus omnes quorumlibet inimicorũ impugnationes, & contra mala omnia. Quæcumq; scripta sunt, ait Apost. ad nostrã eruditionem scripta sunt, ut per patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus. Quam obrem etiam in sacris ædibus multa publicè ex diuinis libris recitantur, ut domi identidè optimis scripturæ sententijs aures hominũ imbuantur, animis firmentur ad tolerandas vexationes impiorũ. Quare factũ non dubitamus, ut innumeri pro Christo sanguinè promptissima mœcis deuotione profuderint, nec à Christo vlla ratione potuerint separari. Ita etiã in ferijs inuicti militis & infracti martyris Christi D. Georgij ex Ecclesiastico breuis quidè, sed memorabilis valde lectio depromitur, paucis verbis saluberrimas institutiones, & præclara promissa complectens: vnde & nos discite
 ff. 4.   reposit

1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.

Esai. 7.
1. Corin. 10.

Iob 24.

Eccle. 17.

2. Cor. 4.
Deuter. 3.
Math. 4.
Luc. 4.
Iob. 6.
Rom. 12.

Psal. 37.

1. Pet. 1.
Sapientia salutaris quæ sit.
Gregor.

repossimus, quibus armis munitus Christi martyr tormenta omnia superarit, quibusq; etiam nos communiri debeamus, si velimus victores esse. At ergo scriptura: Beatus vir, qui in sapientia morabitur, non quidem sapientia huius mundi, quam stultam facit Deus, nec sapientia carnalis, quæ mors est & inimica Deo, sed in ipso vnico Filio Dei, qui est vera & æterna sapientia, qui propter nos homo fieri dignatus est, & vulneribus configi, vt habitarem in illis & absconderemur, sicut monet Esaias Propheeta: *Ingrederet inquit, in petram* (Petra autem erat Christus) & absconderet in fossa humo corporis eius. Propterea enim Filius Dei voluit clavis & lancea transfigi, vt nos in illis vulneribus possimus tuto commorari, nec vllis formidare hostium insidias. Itaque beatus vir, qui in sapientia, id est, Christo vulnerato commoratur, menti suæ iugiter ac indelebiter habens impressa vulnera illius, quæ tanquam certissima sui erga nos amoris signa iamnum retinet, fugitq; inde virtutem ac vigorem quandam & succum spiritalem, quo roboratus suauiter & modeste queat prosperari, quicquid molestiæ occurreret. Beatus item qui posteaquam Christi vulnera sibi iugi cogitatione inculpsit, ad illius exemplum in iustitia meditabitur, sollicitus imitari vestigia Domini sui, vt sicut ille pro nobis libentissimè aduersa sustinuit, & virtutes perfectissimè expressit, ita & ipse ob iustitiæ studium virtutum exercitationi totus deditus sit, & magno ac tranquillo animo quæ dura & acerbata ferat. Atque vt id melius præstare queat, plurimum illi contulerit attendere semper præsentem Deum, cuncta acutissimè prospicientem. Quis enim sanæ mentis audeat iniquum aliquid admittere, si vix & vera fide cogitet se peccare in conspectu Omnipotentis Dei, qui nihil sine inultum abire? Beatus ergo, qui sedula exercitatione sese ad huc facit ad cogitandam semper diuinæ maiestatis præsentiam & circumspicionem, & que inde fit sollicitus ad vitanda mala, & rectè agendum. Neque talis magna Dei mercede frustrabitur. Cibabit enim illum, reficietq; & confortabit pane vitæ, & verbo Dei, quo alitur ac vegetatur homo interior, ac renouatur de die in diem. *Non enim ex solo pane viuit homo, sed ex omni verbo, quod præcatur de ore Dei.* Itemq; cibabit illum præstantissimo Eucharistiæ Sacramento, quod est panis viuus qui de cælo descendit, & dat vitam mundo. Pane etiam intellectus, vt ex sancti Spiritus illustratione & vñctione cognoscat quæ sit voluntas Dei bona, beneplacens & perfecta, & scripturæ mysteria ac subit sacramenta perspicat. Denique aqua sapientiæ salutaris, nempe diuinæ contemplationis, quæ pertinet ad donum sapientiæ, potabit illum, vt oculis cordis videat, & mentis palato feliciter degustet, quam suauis sit Dominus. Quæ est vtique sapientia salutaris, quia non inflat, vt illa Philosophorum sed facit mentem subditam Deo, & veram confert salutem, facitq; contemneræ præsentia, & cælestia amare, sicut quidam ait: Gustato spiritu deliquit omnis caro. Mundi autem sapientia sese ostentare cupit, atque hominibus vendit, sicut gloriam spectat potius, quam Dei, vel salutem proximi. Porro sapientia salutaris hominem iustum, & ita vt dictum est, se gerentem iuster omnes rerum vñdecunq; accidentium euentus adeo firmabit, stabiliet, corroborabit, vt non possit facile vnquam flecti ad consensum iniquitatis continebitq; illum, vt nihil eiusmodi in se admittat, vnde possit alicuius probi

proberi vel ignominia notam incurere, vel apud homines confundi. Semper enim faciet cum meminisse Dei sui cuncta contemplantis, atque eius amore & timore honestè se gerere, non apud homines tantum, sed etiam privatim ac in solitudine ut nec ipsi quidem demones habeant, quod illi opprobriare queant. Et apud proximos exaltabit illum, ut sicut ipse iam bene constitutus est animo, ita & alijs prosit, multosque Christo lucrifaciat. Solet enim Deus eos qui iam multis pollent virtutibus, interdum ad dignitates & functiones publicas promovere, ut & ceteris luceant verbo & exemplo: atque illis immortalē efficit memoriā tum in terris, tum in caelis, ut & hic celebres habeantur apud homines, quibus & verbo & scripto, & optima viuendi ratione prodesse curarunt: & sempiterna perfruantur gloria in caelis ob vitam cum pietate & iustitia sanctè ac religiosè transactam.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM FESTI.

Ioannis XV.

IN sermone illo, quem Dominus Iesus extremum habuit ad discipulos suos iam iamq; pro nobis immeritum perpeffurus mortis supplicium, multa extant ignitissimum spirantia amorem, & suavissimā plena consolationis, adeo ut nemo dubitare queat, quin totus ille sermo, sicut Domini vltimus fuit, ita & singularem quendam illius erga nos declarer benignitatem ac beneuolentiam, qua recessurus à nobis committere non potuit, quin cordis sui æstus nobis verbis flagrantissimis aperiret. Sermonem illum scripsit discipulus præ cæteris charior, utpote qui in Domini pectore recumbens in cœna postrema hauserat inde succum quendam diuinum, quo imbutus posset verba Domini verè ignea igneo spiritu proferre. Ex eodem sermone depromptum est huius diei Euangelium, quod nunc elucidare instituimus.

Ioan. 17.

Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet eum, & omnē qui fert fructum, purgabit eum, ut fructum plus afferat.

Vitem se vocat Dominus ob susceptam humanitatem. Nam alioqui non possent homines illius palmitem dici, cum vitis & palmitem sint eiusdem naturæ. Nos autem diuinæ naturæ non sumus: Itaque ut Christi palmitem esse possemus, factus est homo, atque eo ipso vitis vera, cui quisquis non inhererit, neque fructum potest adferre vllum, neque ad aliquid valet, nisi ut flammis tradatur. Ipse etiam est caput nostrum, nosq; illius membra, si tamen spiritu illius vegetamur. Nam qui spiritum Christi non habet, hic non est eius, id est, non pertinet ad corpus illius mysticum, quod totum vult de spiritu eius. Porro vitem veram se appellat Christus ut hoc ipso se fecernat ab illa infrugifera & de generi vinea, cui per Hieremiam Dominus dicit: *Ego te plantavi vineam electam: quomodo ergo conuersa es in prauum vinea aliena quæ est ecclesia impiorum, cuius caput est diabolus, qui est rex super omnes filios superbiae.* Quod autem subiungit, Pater meus agricola est, facit more suo, humillimis vtens similitudinibus, ut vbiq; humilitatem tanquam sibi gratissimam, diabolo maxime inuisam commendet. Quare autem Patrem suum

Vitem esse Christum vocet, nosque eius palmitem qui sumus. I. Cor. 12. Coloss. 1. Rom. 8.

Hierem. 2.

Job 41.

Agricollæ vii Patrem caelestem vocet Christus.

et agrico-

agricolam dicit, nisi quia sua gratia nobis præstat virtutem fructificandi. Sic enim homo agricola fodiendo & stercoreando, itemque purgando & excolendo facit quantum in ipso est, ut melius crescant vineæ & arbores: ita Deus gratiam subministrando efficit ut homines honorum operum fructus producant. Quia quisquis destitutus est gratia, sine dubio nihil præstare potest. Quos ita, ut quantumuis multa quis bona agat opera, nunquam tamen quicquam sibi arrogare debeat, certus gratiæ esse quicquid rectè gesserit. Deinde adijcit. Omnem palmitem in me non ferentem fructum, collet eum.

Gregorius.

Galat. 6.
2. pet. 1.

Quæ nobis bene perpendenda sunt. Quisquis credit in Christum, iam palmes est, quia transit in Ecclesiæ communionem. Sed nisi fidem suam bonis operibus testetur, adferatque fructus sanctarum cogitationum, piorum desideriorum, verborum ad fidei ædificationem facientium, & rectè factorum, hoc est, nisi sit diutina præditus charitate, quæ nunquam est otiosa, sed semper cupit & stitit exequi voluntatem Dei, ut illi placere possit, & potioribus affici gratiæ donis, non potest non arescere. Vbi autem exaruit, iam nihil superest, nisi ut præscindatur: hoc est, ut totius gratiæ succo destituatur. Quis est autem homo sine gratia Dei? Ergo operemur bonum ad omnes, & per bona opera certam faciamus vocationem nostram, ne sola fide contenti tanquam infrugiferi palmites à vite amputemur. Omnem autem palmitem qui fert fructum purgat Pater cælestis, ut fructum plus adferat. Adeo non vult Deus ut vnquam à bonis operibus cessemus, ut etiam palmites fructuosos purget, ut sint magis frugiferi. Nam & ipsi fructuosi palmites saltem quibusdam paruis & quotidianis non carent vitijs, à quibus eos purgat Deus agricola varijs eos assidendo temporarijs malis & incommodis, itemque permittendo ut dzmones & homines ipsos multis diuexent modis, quos sic ad purum ab omni labe excocti, fructum nedum vberiore, sed etiam Deo gratiore ferant. Cum igitur rectè viuimus, & tamen aduersa patimur, non feramus molestè, sed cogitemus pium Patrem sordes quasdam in nobis conspicerè, à quibus nos mundare cupiat. Nunquam enim assidit nos Deus, nisi optima & amantissima voluntate. Alterum è duobus pijs quibusque eligendum est, ut aut hic & quantum miter ferant manum Dei patentes castigantis & erudire cupientis, aut postea sentiant flagella iudicis inexorabilis, & seuerè vindicantis.

Iam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis, manere in me, & ego in vobis. Sicut palmes non possunt ferre fructum à semetipso, nisi manserint in vite, sic nec vos nisi in me manseritis.

Ro. nan. 2.
1. cor. 3.

Mundi erant Apostoli propter sermonem Domini non tam auditum, quàm operi mancipatum. Obdierant enim sermonibus Christi & propter eam mundi erat à sordibus mortalium vitiorum, non tamen ab omni labe venturum, à quibus necesse erat etiã ipsos adhuc purgari. Nemo hic se falsè tantquam sufficit audire verbum Dei. Non enim auditores legis, sed facti esse se volunt. Atque ut in illa munditia possent Apostoli perseverare, monuit eos Dominus, ut in ipso permaneant per fidem & charitatem, hoc est, ipsius voluntati morem gerant, seseque promittit in ipsis permanurum per gratiam suam.

tiz suae communicationem, qua semper possunt esse fructuosi, & à fordibus expurgati. Quid verò iucundius, quam manere in Christo, & in se Christum manentem habere? Quae mors, quae supplicia, quae calamitas illi pertimescenda, qui vitam in se habet indeficientem, vnde omnia viuunt: Manemus autem in Christo bene agendo, & ipse in nobis manet gratiam bene agendi nobis impertiendo. Non enim nostris viribus bene agimus, sed illius gratia. Vnde etiam subiungit: Sicut palmes non potest ferre fructum à semetipso nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis. Palmes praecisus à vite, non trahit humorem ex radice: ergo necesse est vt pereat. Ita etiam nisi per fidem & charitatem in Christo permaneamus, & gratiae illius influxus percipiamus, impossibile est, vt illos Deo placitos feramus bonorum operum fructus. Quicquid enim extra gratiam & charitatem fit, non est gratum Deo, qui non nisi sua opera coronat in nobis, nec tamen operatur in nobis sine nobis, sed nostrum quoque studium requirit. Eant nunc superbi, & sese iactent tanquam aliquid egerint. Si quid boni fecere, non est ipsorum, sed gratiae. Quis autem nisi impudens laudem captare velit vel ausit ex re aliena? Nemo ergo se extollat, nemo sese animo effertat quanti sibi sit virtutum meritis ornatus. Si enim Deus subtraxerit paulisper manum suam, omnium miserimus erit. Agnoscamus gratiam, & gratiae grati simus, ac nihilominus totis viribus gratiae cooperemur, ne in vacuum Dei gratiam recepisse videamur. Ita agendo & humiles erimus, & defidiae ac negligentiae culpa carebimus.

Manere nos in Christo & ipsum in nobis quid.

Deus quoniam in nobis cooperatur.

1. Cor. 5.

Ego sum vitis & vos palmites. Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palmes, & arefcet. Et colligent eum, & in ignem mittent, & ardet.

Iam ante expositum est, quomodo Christus sit vitis, nos palmites. Sed quod sequitur. Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, ad commendationem charitatis & diuinæ gratiae pertinet. Quisquis enim amando Deum manet in illo, habetque in se manentem Deum per gratiam illius, hic fert fructum multum bonorum operum, vel etiam internarum exercitationum, quia charitas & gratia semper impellunt hominem ad exequenda omnia, quae sint grata Deo. Ergo qui fructum ferre nolunt, sed suis indulgent affectibus, atque huic mundo eiusque voluptatibus & vanitatibus dediti sunt, non manent in Christo, nec in ipsis Christus manet. Qui autem Christum in se manentem non habent, necesse est à diabolo rectore possideantur: qui nimirum non ad fructus faciendos, sed ad omnem impietatem eos quos occupat adhortatur. Porro fructum facimus non ex nobis, sed quia Christus habitat in nobis, adiuuans infirmitatem nostram, sine cuius gratia certum est nos nihil posse facere. Ipse enim operatur in nobis & velle & perficere pro bona voluntate, ita vt ab ipso sit & bonae voluntatis studium, & operis boni executio. Merito ergo pij omnes, ne in suae naturae infirmitate relinquuntur, & caelestis auxilij destituantur ope, nihil sibi arroganti, nihil sibi tribuunt, sed sunt humiles, & clamant cum Elia: Domine omnia opera nostra operatus es in nobis. Ergo non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo da gloriam.

Fructus multum quoniam adferant.

Philip. 2.

1sa. 26.

Psal. 115.

gloriam: quia sine te nihil possumus boni facere. Arbitrium hominis ad perpetranda mala sufficit sibi: sed non item ad facienda bona. Si quis autem in me non manserit, ait Dominus, id est, mihi per charitatis perseverantiam non inhaerit (non enim sufficit bonum inchoasse, nisi adsit & perseverantia) mittetur foras, id est, à membris meis auulsus, diabolo & membris eius sociabitur, atque à luce gratiae exclusus, in tenebras cordis, ac postea in tenebras tartareas projicietur, & arescit penitus, vt nullum vnquam possit fructum facere. Hoc maximè terrere debet haereticos, qui se ab Christi corpore abiungunt, & noua comminiscuntur dogmata, cum tamen non sit nisi vna fides & vnum baptisma, & vnica Ecclesia, extra quam nulli est salus: qui quisquis recedit, non permanet in Christo, vnde non potest non arescere. Quotquot autem à Christi gratia alieni arescunt, illos colligent Angeli exatores diuinae sententiae, & mittent in ignem tartareum, qui est mirum in modum intolerabilis, & multiplicem habet vim affligendi impios, adeo vt nulla mens humana id possit capere, atque inibi ardebunt infelices non ad horam, non ad diem, non ad annum, non ad centum annorum millia, sed absque vlllo fine. Quid his potest dici horribilius? O hominime Deum tuum, dum adhuc licet respicere, ne talibus poenis inuoluaris.

Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcunque volueritis petetis, & fiet vobis. In hoc clarificatus est Pater meus, vt fructum plurimum afferatis, & efficiamini mei discipuli.

In haereticos nouorum dogmatum commentatores.

Math. 13. 25.

1. Ioan. 4.

Exaudite cur Deus uos quam differat 1. Cor. 2.

Iob 30.

Math. 5.

Vita scelerata Christi: norum quam infidelibus sit & opprobrio.

Si manseritis, inquit, in me per charitatem (*Qui enim manet in charitate, in Deo manet & Deus in eo*) & verba mea in vobis manserint, ita vt ea ipsa exequamini & sitis dictis meis audientes, quodcunque volueritis secundum Deum, petetis à me, & fiet vobis, si tamen sit vobis salutariferum. Non enim in omnibus exaudit Deus etiam charissimos amicos suos, vt est euidentia Apostolo, qui ter rogauit auferri à se angelum sathanæ, nec tamen obtinuit, sed in illis duntaxat, quæ sint illorum saluti accommodata. Propterea etiam sanctus Iob dixit ad Dominum: *Clamo ad te & non exaudis me: sicut & non respicis me: mutatus es mihi in crudelium*. Itaque non frangamur animo si non semper exaudiat Deus preces nostras. Ipse enim nouit, quid expediat saluti nostræ. In hoc, inquit, clarificatus est Pater meus, vt fructum plurimum afferatis. Cedit enim ad gloriam Dei, quicquid à prijs rectè geritur, & in bona vita nostra Deus sæpe etiam ab infidelibus laudatur. Quamobrem alibi Dominus monet: *Luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in caelis est*. Et sicut ad laudem Dei cedit quicquid coram alijs pie & religiose agimus ob honorem & amorè illius, ita eductio improba vita nostra maxima illum contumelia afficit, efficiens vt propterea ab Ethnicis & incredulis blasphemetur sanctum nomen illius. Atq; hodie sanè dubium non est, quin vita Christianorum longè sceleratissima apud infideles despectui sit & opprobrio, atq; Deus ipse illius causa impudens contemnatur ac blasphemetur. Sed quæ dirè hoc oblam vindicaturus sit Deus, testantur sibi scelerati, qui piùm Patrem tanta afficiunt ignominia. Quis iam velit ad Christi fidem accedere, quando vita Christianorum talis est, vt nullus

nullorum possit esse flagitiosior? Colligimus etiam ex his Domini verbis quantum placeant Deo fructus multi bonarum actionum nostrarum, quibus dicitur clarificari Patrem suum, ne quis putet non habere meritum apud Deum recte facta nostra, quod haeretici mentiuntur. Hoc ipso enim Christi efficiuntur discipuli, si fructum plurimum afferamus, & quae Deo placita sunt semper faciamus, ita ut nec momentum temporis absque fructu dilabi patiamur. Seminemus interim, & quodcumque potest operari manus nostra, insisteret agamus: ventet nos, quando nemo poterit operari. Ne timeamus ne frustra laboremus: quia suo tempore metemus non deficientes. Ipse Dominus hoc eodem sermone manifeste docet, quoniam sint sui discipuli: *In hoc*, inquit, *cognoscens omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis, adnu'tem.* Ergo charitas facit nos Christi discipulos. Vbi autem est charitas proximi, ibi est etiam amor Dei. Amor autem non potest esse otiosus, sed operatur magna ubi est, & plurimum facit fructum.

Eccle. 9.
Ioan. 19.
Galat. 6.

Ioan. 13.

Gregorius.

Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Manere in dilectione mea. Si praecepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea: sicut & ego praecepta Patris mei seruauit, & maneo in eius dilectione.

Pater Filium amore incomprehensibili diligit: & nos quoque Filius ardentissime amat, Pater se totum communicat Filio: Filius se totum nostrae salutis causa impendit. Pater Filio omnia sua secreta reuelat: Filius nobis nota fecit omnia quaecumque audiuit à Patre. Et tamen quamuis charum habuerit Pater filium, nihilominus ad atrocissima perferenda supplicia destinauit eum. Ita & Filius charissimos quosque amicos suos ex praecipuo erga illos amore, quo cupit eos sibi ut in poenis, ita & in gloria similes efficiere, multis permittit ipsi admodum duris vexari afflictionibus. Sed in omnibus curandum nobis est, ut in dilectione Christi permaneamus. Et quid fiet?

Matth. 12.
Ioan. 15.

Christus cur suos electos sinat multiplicari hic affligi.

Haereticus dicit: Crede, & sufficit tibi. Quid verò Christus? Si praecepta mea ait, seruaueritis, manebitis in dilectione mea. Fortè nescire te dicis quae praeceperit Christus. Audi quid dixerit Apostolis iam iamque in caelos ascensurus: *Omnes do. et c. omnes gentes, bap. Tentes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritu sancti: docentes eos seruate omnia quaecumque mandauit vobis.* Ergo quicquid quatuor Euangelij continetur, id ad Christi praecepta pertinere videtur. Ea enim omnia ipse suis mandauit Apostolis. Viue ergo iuxta Euangelij praescriptum, & manebis in dilectione Christi. Nam si seculum vixeris, & Christum ore confitens, opere & vita contempseris, non manebis in Christi dilectione, sed fides tua tibi damnationis cumulus erit. Sic & Christus non fuit contentus Patrem verbis praedicare, sed etiam omnia illius praecepta seruauit, factus obediens vsque ad mortem crucis, sicque permansit in dilectione illius: Probatio dilectionis, exhibitio est operis: quam qui negligunt, de illis propheta dicit: *Dilexeram Deum in ore suo, & lingua sua mentijunt. et. Cor. autem eorum non erat rectum cum eo &c.*

Matth. 28.

Praecepta Christi quoniam comprehendant.

Philipp. 2.

Gregorius.
Plalm 77.

Hac locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, & gau-

& gaudium vestrum impleatur.

Gaudium mundi quoddam sit.

Gaudium Christi quod.

2. Cor. 1.

Non dicit, ut gaudium mundi, sed gaudium meum in vobis sit. Mundi gaudium est de vanitatibus & voluptatibus carnis, de pompis & honoribus, & que id genus alijs, quæ nunquā possunt verum præstare gaudium. Sed Christi gaudium est puritas cordis, conscientia tranquilla serenitas, amor iustus, odium iniquitatis, spes firma futuræ beatitudinis, veritatis æternæ contemplatio, & mentis imperturbabilis pax & immota securitas. Hoc autem gaudium in hoc mundo inchoari potest, impleri non potest, nisi ubi omni carnis corruptione abiecta, ad cælestis patriæ portum appulerimus, & vnū cum Deo effecti in eandem fuerimus imaginem transformati à claritate in claritatem, ut sit Deus in nobis, & nos in illo, nec quisquam vnquam deinceps nos ab illo possit separare.

SERMO IN EODEM FESTO.

Ut nos maneamus in Deo, & Deum in nobis manentem retineamus: & de duplici martyrio.

MAnete in me, & ego in vobis. Ioan. XV. Festum inuicti marty. Georgii hodie colimus dilectissimi, qui ea re inuictus fuit, quod & ipse mansit in Christo, & Christus in ipso. Miramur martyris sancti constantiam, vincenti congratulamur, & delectat nos fragilis hominis in separabilis fortitudo, & morituræ carnis aduersus tormenta seuilissima ineffabilis patientia. Sed in his agnoscimus Dei gratiam intus operantem, gratiam prædicamus, gratiæ præcipuam victoriæ palmam assignamus. Obtinebat Christus & suo sibi iure vendicabat peccus martyris sui tanquam arceopsius virtute & præsidio munitissimam, & quæ illud virtus vel humana vel diabolica expugnare potuisset? Manebat Christus in martyris nodum anima, sed & corpore, *an nescitis*, ait Apostolus, *quonia membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est?* & martyr suo inhærebat capiti, suo obtemperebat rectori & inhabitatori, & quisquā illa vel fraude, vel vi, aut Christum ex martyre profligare, aut martyrem à Christo separare potuisset? Sciterunt in martyrem demones, sciterunt & homines: sed ideo sciterunt, ut eidentior & gloriosior appareret virtus Christi suum martyrem protegentis, & insignior foret victoria & corona martyris pro sui regis honore & amore fortiter & acriter dimicantis. Legerat sanctus martyr Dominum suum in Euangelio dicentem: *In mundo pressuram habebitis.* Ecce: *Et in odio omnium hominibus propter nomen meum.* Ecce: *Multi ex vobis occident, & persequentur de ciuitate in ciuitatem.* Sed *consilite ego vici mundum.* Tantum id curæ vobis sit, ut maneatis in me, sitis membra mea, membra capiti consecrata, membra capiti morigera, non capitis imperium detrectantia non à corpore abscessa, sed corpori fortiter inhærentia, ut vnguentum cælestis gratiæ & spiritualium charismatum, sine quibus anima non potest vitam eternam suam, in vos è capite deriuetur, & viuat de spiritu meo: quia nisi ex me vita vobis subministreretur, vita inquam gratiæ, non eritis aliud quàm palmites inutiles præcisi à vite: qui quia non accipiunt ex vite succum vel humorem, ardescunt. Aridi autem hunc solum habent vsum, ut mittantur in ignem.

1. Cor. 6.

Ioan. 6.
Lucæ 21.
Matth. 10. 25.
Ioan. 16.

Ioan. 15.

in ignem. Sicut enim palme non potest ferre fructum à semetipso, nisi mār-
 ferit in vite: ita nec vos, nisi in me manseritis: Omnem autem non ferentem
 fructum tollet Pater, & à membris meis auulsum sociabit dæmonibus igni
 æterno cruciandum. Hæc ergo sanctus martyr minimè ignorās, strenui mi-
 litis sanctus officio regi suo fidem seruauit, fidem seruando ab impijs occi-
 sus est: sed corpore extincto, anima ad suum euolauit autorem, atque ad il-
 lius admissa conspectum, lata & ouans cecinit: *Ipsi in vanum quaesierunt ani-
 mam meam. Te permittente conscissus est saccus corporis mei: sed circumde-
 disti me laxura. Paulom nus consummauerunt me in terra: ego autem non dereliqui
 mandata tua.* Nec dilexi vsque ad mortem animam meam, sed libenter eam
 peridi propter te, ut viderem virtutem tuam & gloriam tuam. Eam quo-
 que ob rem cum esset inuictus hic martyr in militari arte peritissimus, ut
 regi regum & Domino dominorum commodius seruire posset, cingulum
 militiae soluit, omnesq; facultates & diuitias, quas quidem habere potuit,
 pauperibus elargitus est: malens temporali cum Christo inopia premi, ut
 secundam vocem Dominicam immarcescibiles & nunquam deficientes di-
 uicias sibi acquireret in cælis, quam cum huius mundi diuitibus rebus om-
 nibus abundare, & post huius vitæ curriculum, penuria angere. Repererat
 namque margaritam pretiosam in agro cordis sui latitantem, quam di-
 straxis omnibus mercatus est. *Nisi enim qui ait ipsa veritas renunctauerit
 omnibus, que possidet, non potest meus esse discipulus.* Prætulit igitur inclitus hic
 martyr, & strenuus athleta Christi discipulatum omnibus fallacissimi hu-
 ius mundi diuitijs, pompis, honoribus, voluptatibus ac quasi sterora ea om-
 nia reputauit, ut Christum lucrifaceret, Christi vestigijs contineretur in-
 stiteret, Christumq; nudum, nudus ipse quocumq; illum ducere decreuisset, in-
 cunctanter, intrepido, animoq; hilari sequeretur. Non carceres, non vincu-
 la, non tortores crudeles, non tormenta pro Christi nomine expauit, nec
 erubuit iniurias contumeliasq; pro Domino suo pati: quando iam certa fide
 tenebat, multo plura ac grauora Christum pro se, suaq; salute perculisse. O
 animi singularem fortitudinem: O martyrem inuictum, ac vbiq; de victoria
 triumphantem. O constantiam mirandam atq; omnibus prædicandam modis. Quis
 non iam in seipso erubescat hæc legens? hæc audiens, quod adeo sit adhuc
 animo pusillus, ut nihil possit, ne minimam quidem pro Dei gloria iniuri-
 osam sustinere? & non magis talis, qui solido perfectorum poscit pasci cibo,
 sed paruulorum adhuc lacte sit nutriendus? Is inquam merito erubescere
 deberet. Sed quisquis talis est, non despondeat animum, sed viriliter ad al-
 tiora se accingat, & quæ paruuli sunt euacuet, ut quandoq; ad robustorum
 multoq; tempore exercitatorum certamina possit peringere, suoq; se capio,
 hoc est, Christo, magis conformare per multorum opprobriorum contume-
 liarumq; patienti perpeffione. Talis namque iniuriarum ex amore toleran-
 tia, dici nequit, quantum hominem ad virtutes scilicet humilitatem, pati-
 entiam, obedientiam, charitatem & id genus, præparet, ipsiq; Christo cõ-
 mendabilem ac amabilem efficiat, & gratiam illius in nobis multipli-
 cet atque conseruet, nec facile à Christo nos excidere permittit. Hoc est
 ergo charissimi manere in Christo, eius gratia, per quam ipse in nobis
 manet, consentire, & cooperari, id est, præceptis illius obedire, vitia fugi-
 endo,

Psal. 61.
 Psal. 9.
 Psal. 118.
 Luc. 9.
 Ioan. 12.
 Psal. 62.
 Luc. 12.
 Matth. 23.
 Luc. 14.
 Philipp. 3.
 Hebr. 3.
 Col. 3.
 Manere in Christo quid sit.

Ioan. 15.

Manere in
Christi dilectione quid sit.Charitas quod
in nobis efficiat.

Jacob. 2.

Rom. 6.

Rom. 8.

1. Cor. 9.

Galat. 5.

Rom. 6.

endo, & virtutes colendo. Quod etiam idem Dominus in huius diei Evangelio declarare volens. *Si praecepta mea*, inquit, *seruaueritis, manebitis in dilectione mea*. Porro in Christi dilectione manere, nihil est aliud, quam in ipso Christo manere. Sicut enim palmitis in vite manentis iste fructus est, ut vult ferat: ita hominis in Christo manentis fructus est, ut Deum diligat. Vbi charitas est, ibi legis perfecta executio est, si tamen sit perfecta charitas. Ex quo in nobis charitas perfectior est, tanto quoque nos Christo coniunctiores sumus, & ille nobis maiori copulatur necessitudine. Ceterum charitas non sinit hominem otio languescere, sed impellit & urget ad vitandum omnia illa, quae Deus oderit, & exequendum quaecunque grata sint Deo. Charitas enim non potest ferre aliquid vel minimum, quod offendant animam dilecti: nec potest praetermittere quippiam, quod dilecto placeat. Itaque charitas ubi animum hominis occupat, cogit eum exequi cuncta praecepta Dei, & ipsa praeceptorum sedula executio fouet & auget charitatem. Ita vnaquodque res & nos facit manere in Deo, & Deum in nobis. Si quis autem peccati fallacia deceptus, aut propria concupiscentia abstractus & illectus, nolit facere quod exigit Deus, aut recuset vitare quod vetat Deus, is quia praecepta Dei non seruat, non manet in eius dilectione. Quisquis autem Deum non diligit, non habet spiritum Christi. (*Charitas enim Dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis*.) Qui vero spiritum Christi non habet, hic non est eius: ergo nec ipse manet in Christo, nec habet in se manentem Christum. Si enim Christus in ipso esset, viveret utique de spiritu Christi. Sed non potest de Christi spiritu vivere, qui charitatis expertus est. Talis non fuit beatissimus martyr Christi Georgius, qui ut perfectior in Christo maneret, illiq; adherere posset per charitatem curauit ante omnia, propria carnis edomare vitia, & periugem macerationem, continuamq; mortificationem sui ipsius, carnem spiritui subdere, & itaq; rationis imperio subigere, ne cum alijs praedicaret, ipse reprobos inueniretur. Nisi enim hoc modo mortuus sibi, mundo & vitijs fuisset, minimè Christo vivere potuisset, nec tot animas à diabolo per tam longa tempora possessas, Christo lucrificasset. Hinc B. Paulus ait: *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs* nec permisissent dominari peccatis, in suo mortali corpore, eo, quod mens peccatorum onere praegravata, non valeat se ad conspectum creatoris sui subleuare. Quod verissimum esse comprobans strenuus miles ac martyr Georgius (ut paulo ante diximus) proprium penitus ex corde suo extirpauit amorem, & ubicumq; potuit aut docendo, aut exhortando, aut orando gloriam & honorem domini sui promouit: superstitiosum idolorum cultum euacuans, & mirabilis euacuans. Sacrae namq; fidei inexpugnabile arripens scutum, tam regibus quam tyrannis inuincibilem se obiecit: Charitatis quoque ardore lucens nec minis, nec blanditijs à veritate abduci potuit. Inde est, quod ceteri mancipatur, virgis & scorpionibus caeditur, lampadarum exultionibus crematur, laniatur, torquetur, perimitur, nulla tamen in eo auditur querimoniarum vox, nullus repugnandi motus, nulla stimulatio impatientiae, sed laetus corde, intentione immobilis, deuotus animo, menteque tranquilla laudat Deum, carnificibus compatitur, se odientes & exquisitissimis tormentis

mentis afficientes, sincero amore complectitur. Erat ibi videre magnum spectaculum grandæq; prodigium, hominem tot pœnis totq; immentis expostum cruciatibus ac morti penè vicinum summa gaudere pace, summôq; cordis perfundi gaudio: cum alioquin (vt nostra hæc misera fert ætas) homines iam iamq; pœnas illis inferendas horreant, pallescant, crepident, omniatq; eorum membra contremiscant. Sed vnde hoc illis contingit? Non alia sane de causa, quàm quod necdum sibi suisq; vitijs, & motibus internisq; proprietatibus emortui sunt, quibus si mortui essent aut mori saltem velent, misericordissimus Deus omnem hanc vanam formidinem & puerilem timorem breui in illis singulari quodam modo mutaret, ita vt nò solum aduersa ad Dei gloriam exciperent ter gratam, verum etiã ipsam mortem pro nihilo ducerent, animati nimirum exemplo fortissimi ac inuictissimi martyris nostri Georgij, qui vt æternam inuenires vitam, temporariam non formidauit mortem. Verum ò pie Deus cuius hæc immentia sunt opera, nisi tua, qui olim per os sancti pueri tui Dauid loquutus es: *Mirabilia* Psalm. 67.
Deus in sanctis suis? Deus Israel, ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ. Qui
animi cælum pugillo continet, & terram palmo metiris: sancti tui Gregorij Esaiæ 40.
 possidens animam, veluti insensibilem eum faciebas in pœnis. Vis ergo & tu quisquis es manere in Christo, eiusq; sacra sequi vestigia? Dilige Christum, id est, dilige iustitiam, veritatem, vitam, lucem, sapientiam cæterasq; virtutes, & quicquid potes facere ad bene beateq; viuendum. Hæc enim omnia aut Christus ipse est, aut perducunt ad Christum. Si autem diligis iniustitiã, iam recedis à Christo. Si delectaris mendacio, non inhæres Christo qui veritas est. Si peccatum, quod animam occidit amas, odis vitam, quæ Christus est. Si tenebris vitiorum implicitus es, nisi te nitaris excutere, & redire ad lucem, non cohæres Christo, qui lux est & dies. Atque ita de alijs id genus sentiendum est. Quid verò commodi habet relicto Christo, id est, repudiata iustitia, veritate, luce, vita &c. ad iniquitatem, mendacium, mortem, tenebras se transferre? Nihil sanè. Quales ergo censendi sunt, qui id faciunt? Nimirum amentes, insani, furiosi. Dicit tibi rex aliquis præpotens miseratus inopiam tuam. Veni ad me & faciam te beatum & diuitem. Sed alius quidem extremæ vilitatis & abiectiõnis inuidens tantæ felicitati tuæ, vocat te ad se dicens: Veni, & non quidem reipsa te beatum efficiam, sed tantû veræ beatitudinis vmbra quadam & imagine te deludam, atque post paululum extremæ & nunquã finiendæ miseræ te obijciam, & tu audebis rege contemp-
 pro, hominem vanissimum sequi? Sic sic charissimi multoq; peius nos facimus, quando Deum, Deiq; filium, eiusdem sacra præcepta, & superiorum nostrorum Christi vicariorum monita, siue concilia pro nihilo ducimus, & seruiamus immundis spiritibus, vitijs, munditijs voluptatibus, quæ tamè nihil ad æternam vitam obtinendam nobis conferre poterunt, sed vel maxime æternis nos addicunt infernis cruciatibus. Sed iam vel tandem ad animam redeamus. Pudeat quæso nos indulgentissimum Patrem tam impudenter abijcere, & vilissimo hosti adherere. Maneamus in illo, virtutibus & bonis operibus semper studendo, vt & ille maneat in nobis, gratiam in nobis suam augmentando. En martyr iste infractus & gloriosus, cuius hodie solennitatem colimus sanguinem suum pro Christi amore fudit. Et nos
 vv itidem

Timor mortis vnde accidat.

Psalm. 67.

Esaiæ 40.

Ioan. 14.

Sapient. 1.

Ioan. 1. 8.

Paradigma.

Martyrium
corporis
quodna sit.

Martyrium
mentis quod
sit.

Carnis desi-
deria q mor-
tificentur.

1. Ioan. 1.

itidem si pro Christo sanguinem fundere non possumus, saltem vitijs moriamur, & quod corpore non datur, corde feramus martyrium. Est enim duplex martyriū: Aliud corporis aliud cordis. Exigit potius aliquis, vitium am deferat, & consentias peccato. Si non facias, mortem minatur. Hæ mors potius excipienda est, quam iustitia violanda. Et hoc martyrium est corporis: quod maxime sancti martyres experti sunt, qui sub impijs Tyrannis vixere, quorum edicta constanti irrisere animo, ne ipsi demonibus ludibrio forent. Est aliud cordis martyrium, quod licet non cogat sanguinem corporis violenta quadam necessitate fundere, tamen cordis sepe & ossium medullas absumit. Atq; vtrumq; hoc martyrium, pura, & corporis & cordis, eo tendit, vt maneamus in Christo, & Christus in nobis. Hoc cordis martyrium in eo consistit, vt aduersum insidiosas & sepe valde molestas & acerbis demonum impugnationes, carnis vexationes, & innumeras diuersorum generum spirituales tentationes, quæ plerumq; plus cruciant animam religiosam, quam quæuis externa possent tormentorum genera, inuicti persistamus. Non enim pro Deo dediti homines, quam multa secundum spiritum Dei seruos oporteat ferre dura & aspera, quorū penam rudes sunt homines mundo huic & sensibus dediti. Sed ferenda sunt æquanimiter, & sicut olim martyres sanguinem corporis Christi amore hilariter fuderunt, ita hac in parte fundendus est sanguis cordis, & ipsa quoque ossium medulla conficienda potius, quam in mortiferum peccatum consentiendum. Sunt tamen multæ id genus tentationes, quæ nulla re melius, quam contemptu & paruipensione vincantur. Nemo sibi in hac vita securitatem promittat. Caro quamdiu spiritui coniuncta est, multas excusat perturbationes, & pondere suo premit animum multa cogitantem. Habet Deus semper martyres suos. Olim cogebatur aut sacrificare demonibus, aut mortē subire. Hodie necesse est aut demonibus obtemperare consentiendo vitijs, aut Deo morem gerendo vitæ huius oblectamenta & aspera proculcare. Non vis esse martyr Christi vitijs reluctando: eris ergo ludus demonum ferendo tormenta impiorum. Obsecro charissimi nihil in hac vita queramus aliud, quam aut agere semper aliquid boni, quod placeat Deo, aut illius flagella æquanimiter perpeti. Bene semper agendo mortificatur carnis desideria: dura æquanimiter ferendo cordis patientia exercetur & corroboratur. Maneamus semper in Christo per veram & sinceram obedientiam, quæ omnem à nobis excludat iniquitatem, vt & ille semper maneat in nobis, sua nos gratia confirmando, sua luce illustrando, sui amore inflammando. *Transit mundus & concupiscentia eius qui autem facti voluntati eius dimanet in æternum.* Brevis est omnis molestia, quæ potest mortalibus occurrere: sed patientia præmium habet sempiternum. Nec potest quisquam manere in Christo, nec Christum in se manentem retinere nisi semper benedicens, aut mala patienter ferendo, iustitiam colat, iustitiam exequatur, & à iustitia se nunquam vllis vel fraudibus, vel blanditijs, vel terroribus auerli patiatur: Quod nobis omnibus præstet Dominus noster Iesus Christus. Qui cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti viuit & regnat Deus, per secula infinita, Amen.